

» By armia
rosła w siłę strona 7

» Jaśmin, i wszystko
jasne strona 10

» Pianino
w kabinie strona 15

wiww

www.polska-zbrojna.pl

Polska Zbrojna Prezentuj Broń

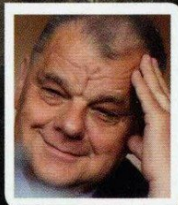
NR 3/2011

M A G A Z Y N T E C H N I K I M I L I T A R N E J

Żel minoodporny
strona 20

Gwiazda
z Etroniki
strona 23

strona 4

Rozmowa z **ROMANEM KRAIŃSKIM**
o budowie w Polsce francuskich
okrętów podwodnych i remoncie
Kobbenów

► **POMYSŁ NA ŻOŁNIERZA
PRZYSZŁOŚCI** strona 13

PZL W-3PL GŁUSZEC
NA PLAKACIE
strona 18

Po konflikcie w rejonie Zatoki Perskiej w 1991 roku, kiedy po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej państwa tworzące sojusz północnoatlantyczny brały udział w operacji militarnej na tak dużą skalę, dla dowództwa NATO stało się jasne, że aby stawić czoło wyzwaniom współczesnego pola walki, nie wystarczy przewaga militarna w powietrzu, na lądzie i morzu. Do zwycięstwa niezbędne stało się zintegrowanie róż-

norodnych komponentów środowiska operacyjnego od szczebla strategicznego do taktycznego, a to można było osiągnąć jedynie poprzez zapewnienie wojskom sojuszu interoperacyjności informacyjnej oraz wyposażenie żołnierzy w elastyczne, adaptowalne i wydajne systemy łączności i informatyki.

Założenia polityki interoperacyjności NATO zawarto w dokumencie opracowanym przez Radę NATO do spraw Konsultacji, Dowodze-

nia i Kontroli (NC3B – NATO Consultation, Command and Control Board) zatytułowanym „NATO Networked Consultation, Command and Control Interoperability Policy”. Zdefiniowano w nim interoperacyjność jako możliwość współdzielenia informacji pomiędzy wszystkimi szczeblami władz cywilnych i wojskowych, zapewnioną przez federację elementów infrastruktury informacyjnej NNEC sojuszu i państw członkowskich. Obejmuje to sferę poli-

tyczną, dowództwa szczebla strategicznego, operacyjnego i taktycznego, wszystkie rodzaje sił zbrojnych oraz obszary dziedzinowe (wywiadowcze, operacyjne, logistyczne i C3), a także elementy sił narodowych.

Aby reguły i zasady wdrażania systemów C3 były dla członków sojuszu jasne, NC3B przyjęła podręcznik „NATO C3 Interoperability Handbook for Expeditionary Operations”, gdzie opisano ścieżkę, którą muszą przejść na-

i dowódczo bojowych systemu zarządzania walką szczebla taktycznego BMS (Battlefield Management System) oraz stworzonego z myślą o pojedynczym żołnierzu systemu zarządzania żołnierzem spieszonym DSS (Dismounted Soldier System).

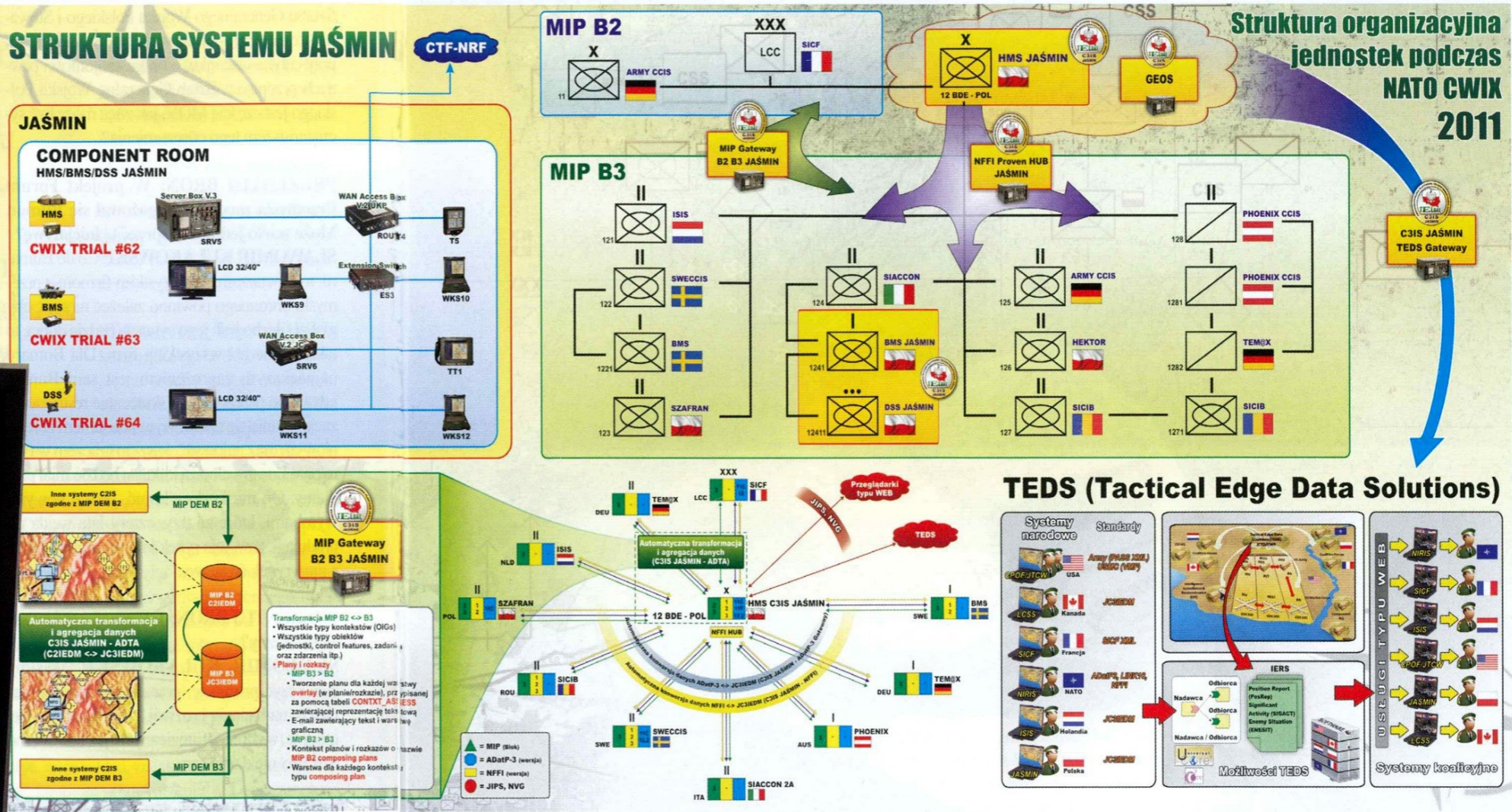
Jeśli potraktujemy system Jaśmin jak rodzinę, to jej głową i niosem jest HMS Jaśmin. To on jako pierwszy sieciocentryczny system dowodzenia polskiej produkcji zmierzył się pod-

wierzenie Jaśminowi, a dokładniej przeznaczony do zarządzania komponentami lub modułami bojowymi wersji HMS tak odpowiedzialnego zadania zbiegło się z sukcesami systemu na innych natowskich ćwiczeniach – „NATO Coalition Warrior Interoperability eExercise, eXamination, eXperimentation, eXploration 2010” (CWIX 2010). Jaśmin sprawdził się podczas nich nie tylko jako system dowodzenia jednej z dwóch ćwiczących wirtualnych brygad,

KRZYSZTOF WILEWSKI

Jaśmin, i wszystko jasne

System zarządzania komponentami/modułami bojowymi HMS Jaśmin jest jedynym polskim systemem C3IS mającym natowskie certyfikaty interoperacyjności.

Aby stawić czoło wyzwaniom współczesnego pola walki, niezbędne stało się wyposażenie żołnierzy w elastyczne oraz wydajne systemy łączności i informatyki.

Informacyjne wrota

W trakcie natowskich „Combined Endeavor” w 2010 roku Jaśmin był głównym systemem C2/C3 ćwiczeń. Odgrywał między innymi rolę bramy sieciowej (gateway) pomiędzy systemami MIP bloku 2 (dziewięć krajów), MIP bloku 3 (dziesięć państw), BFT (siedem krajów pracujących, zgodnie ze standardami NATO Friendly Force Information) oraz bramą sieciową amerykańskiego systemu C2PC. Jaśmin pełnił również zadania systemu odniesienia – referencyjnego (tak zwany Proven HUB’a NFFI) w testach multilateralnych dotyczących systemów BFT.

Podczas ćwiczenia CWIX Amerykanie będą testowali nowy standard dla systemów teleinformatycznych - TEDS - Tactical Edge Data Solutions, który powstał, by umożliwić integrację różnorodnych systemów teleinformatycznych. Do testów TEDS Amerykanie zaprosili również Polskę z systemem Jaśmin, Francję, Holandię i Kanadę.

rodowe systemy, by osiągnąć wymagany przez NATO poziom interoperacyjności. Opracowany przez bydgoską firmę Teldat sieciocentryczny system dowodzenia Jaśmin, który składa się z trzech odmian: przeznaczonych na szczebel operacyjny i taktyczny, do wykorzystania na stacjonarno-polowych stanowiskach dowodzenia systemu zarządzania komponentami/modułami bojowymi HMS (Headquarters Management System), dedykowanego do działania na poziomie taktycznym (również operacyjnym), w obrębie wozów bojowych

czas ćwiczeń „Combined Endeavor” z natowskimi wymaganiami interoperacyjności systemów C3 i odkąd bierze w nich udział, oceniany jest tak dobrze, że powierzane mu są coraz poważniejsze zadania. W 2008 roku to na bazie Jaśmina właśnie wybudowano tak zwaną sieć podkładową (Core Network) do przeprowadzenia testów wszystkich 42 delegacji narodowych uczestniczących w przedsięwzięciu. Rok później Jaśmin wystąpił w roli integratora wszystkich ćwiczących systemów C2/C3, a w 2010 był głównym systemem całego ćwiczenia. Po-

lecz przede wszystkim jako integrator systemów dowodzenia z wielu krajów, umożliwiając przepływ danych pomiędzy systemami zgodnymi z MIP Bloku 2, MIP Bloku 3, a także NFFI. Poza Jaśminem nie ma obecnie w Polsce sieciocentrycznego systemu dowodzenia C3IS, który działałby od najwyższego szczebla dowodzenia (jak HMS Jaśmin), poprzez niższe poziomy (BMS Jaśmin), aż do pojedynczego żołnierza (DSS Jaśmin), i który posiadałby wszystkie wymagane przez NATO certyfikaty sojuszniczej interoperacyjności.